

Jaarverslag 2024

Stichting voor de Jaarverslaggeving

en de

Raad voor de Jaarverslaggeving

INHOUD	pag.
Voorwoord van de voorzitter van de Raad voor de Jaarverslaggeving	4
1. Hoofdpunten 2024 en financiële ontwikkelingen	7
1.1 Hoofdpunten 2024 SJ en RJ	7
1.2 Risicoparagraaf	11
1.3 Samenvatting financieel overzicht 2024 Stichting voor de Jaarverslaggeving	13
1.4 Begroting 2024 en 2025 Stichting voor de Jaarverslaggeving	15
2. Verslag van de Stichting voor de Jaarverslaggeving	17
3. Verslag van de Raad voor de Jaarverslaggeving	20
3.1 Bundels ‘Richtlijnen voor de jaarverslaggeving’	20
3.2 RJ-Uitingen	21
3.3 Adviezen en commentaren	21
3.4 Overige bijeenkomsten	21
3.5 RJ-vergaderingen	22
3.6 RJ-Staf	22
3.7 Internationale activiteiten	22
3.8 Ander overleg	22
3.9 De RJ in 2025	23
4. Samenstelling bestuur van de Stichting voor de Jaarverslaggeving	25
5. Samenstelling Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ)	26
6. Samenstelling RJ-Staf	27
7. RJ-werkgroepen	27
8. Contactgegevens RJ	27
9. Jaarrekening 2024 Stichting voor de Jaarverslaggeving	28
10. Overige gegevens	
Controleverklaring	40

Bijlage 1: RJ-Uitingen verwerkt RJ-bundel 2025 en/of RJk-bundel 2025 en overige RJ-Uitingen uitgebracht in verslagjaar 2024.

Bijlage 2: Aangepaste hoofdstukken in RJ-bundel 2025 en RJk-bundel 2025.

Bijlage 3: Samenstelling RJ-werkgroepen in 2024.

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER VAN DE RAAD VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

Het jaar 2024 was voor Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) een belangrijk jaar. De verwachting was dat in 2024 een ingrijpende wetgevingswijziging op het gebied van jaarverslaggeving zou worden afgerond, namelijk de implementatie van de EU-richtlijn duurzaamheidsrapportering (Corporate Sustainability Reporting Directive, hierna: CSRD) in de Nederlandse wetgeving. Deze implementatie zou op grond van de CSRD in juli 2024 hebben moeten plaatsgevonden, maar helaas was deze implementatie in de Nederlandse wet per 1 januari 2025 nog niet voltooid. Ik begin hiermee omdat de RJ ook in 2024 weer bijzonder veel tijd en aandacht heeft besteed aan alle ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheidsverslaggeving. Met name de (consultaties en voorstellen voor) CSRD-implementatie in de Nederlandse wetgeving en de consultaties, voorstellen en ‘implementation guidance’ rond de Europese standaarden duurzaamheidsverslaggeving (European Sustainability Reporting Standards; hierna: ESRS) zoals ontwikkeld door EFRAG. Op dit punt hebben de leden van de omvangrijke en breed samengestelde RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving, onder (co-) voorzitterschap van Olga Smirnova en Simon Braaksma, ook in 2024 weer veel werk geleverd. Waarbij laatstgenoemde co-voorzitter namens de RJ ook zitting heeft in de EFRAG Sustainability Reporting Board (SRB), die in 2024 zeer veel bijeen is geweest zodat alle besluitvorming omtrent ESRS (tijdig) kon plaatsvinden. Ik ben verheugd te merken dat de inspanningen van deze RJ-werkgroep bijzonder op prijs worden gesteld, niet alleen door de leden van RJ maar ook binnen EFRAG.

Het is een feit dat de implementatie van de CSRD in de Nederlandse wet niet (tijdig) in 2024 heeft plaatsgevonden. Dat levert voor de verslaggevingspraktijk in Nederland diverse vragen op, maar het betekent niet dat alle inspanningen van de RJ en betrokkenen tevergeefs zijn geweest. Integendeel, juist door de overleggen en de samenwerking, waaronder met de SER (zoals de gezamenlijke ‘webinars’) en de (als waarnemer bij de RJ) betrokken medewerkers van de ministeries, is veel werk verzet om tijdig nader te (kunnen) informeren en/of adviseren.

Uiteraard hebben in 2024 naast de ontwikkelingen en inspanningen inzake duurzaamheidsverslaggeving ook alle andere reguliere werkzaamheden van de RJ plaatsgevonden. Er zijn weer een groot aantal wijzigingen doorgevoerd in de hoofdstukken in de RJ-bundel en RJk-bundel jaareditie 2025, die in september 2024 zijn gepubliceerd. Deze wijzigingen zijn, als ontwerp-richtlijnen, vooraf gecommuniceerd in de vorm van zogeheten RJ-Uitingen. In 2024 zijn er maar liefst 22 RJ-Uitingen gepubliceerd. Ik wil langs deze weg de leden en voorzitter van de RJ-vaktechnische staf, evenals het RJ-secretariaat, enorm bedanken voor hun inspanningen ter voorbereiding en afwerking van de (aanpassingen in de) in 2024 gepubliceerde RJ-Uitingen en RJ-bundels.

Voor de aangepaste hoofdstukken in de RJ-bundel editie 2025 en de overige in 2024 verschenen RJ-Uitingen verwijs ik gemakshalve naar het overzicht opgenomen in de bijlagen 1 en 2. Wel wil ik hier kort vermelden dat in 2024 een belangrijke mijlpaal is bereikt doordat er een langjarig project is afgerond. Het zogeheten ‘Stramien voor de opstelling en vormgeving van jaarrekeningen’ (hierna: Stramien) was al sinds vele jaren opgenomen in de RJ-bundel. Dit Stramien was feitelijk een Nederlandse vertaling van het zogeheten oorspronkelijke ‘Conceptual Framework’ zoals in 1989 gepubliceerd en sindsdien gebruikt door de International Accounting Standards Board (IASB) bij de ontwikkeling van internationale standaarden voor financiële verslaggeving (IFRS). In de loop der jaren, onder meer in 2018, zijn door de IASB aanpassingen aangebracht in hun Conceptual Framework. Deze aanpassingen zijn op dat moment door de RJ echter bewust niet meegenomen in het Stramien. Dit voornamelijk omdat dergelijke aanpassingen weliswaar een gevolg waren van IFRS-ontwikkelingen, maar deels niet geheel aansloten bij de Nederlandse verslaggevingspraktijk en -wetgeving. In 2024 is besloten het Stramien niet langer op te nemen in de RJ-bundel editie 2025, maar om de belangrijke onderdelen daarvan voortaan op te nemen in de inleiding van de RJ-bundel of in individuele richtlijnen (hoofdstukken RJ-bundel).

Het bovenstaande betekent overigens niet dat het beleid van de RJ ten aanzien van internationale (standaarden voor) financiële verslaggeving (IFRS) of andere internationale ontwikkelingen, zoals inzake duurzaamheidsverslaggeving, is aangepast. De RJ is en blijft (mede via EFRAG) zeer nauw betrokken bij alle belangrijke internationale verslaggevingsprojecten die op de agenda staan en mogelijk ook gevolgen kunnen hebben voor de RJ-bundel en/of de Nederlandse verslaggevingspraktijk. In dat kader wil ik de recente internationale standaarden voor de primaire financiële overzichten (IFRS 18) en voor bepaalde dochterondernemingen (IFRS 19) noemen. Laatstgenoemde IFRS 19 (‘subsidiaries without public accountability: disclosures’) geeft vereenvoudigde toelichtingsvereisten voor dochtermaatschappijen van moedermaatschappijen die volledig IFRS gebruiken. Deze IFRS 19 zou naar de visie van de RJ dan ook behoren te worden goedgekeurd (endorsed) voor toepassing in de EU. Deze standaard kan mogelijk bijdragen aan lastenverlichting, hetgeen aansluit bij dit bredere thema om te kijken naar mogelijkheden voor (administratieve) lastenverlichting, zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit van de verslaggeving.

Wat ik daarnaast wil benadrukken, hetgeen ook hierna in dit jaarverslag nader zal worden uiteengezet, is dat er in 2024 uitstekende voortgang is gemaakt met acties en vervolgstappen over de strategie en toekomstvisie van de RJ. Er zijn in 2024 vele besprekingen geweest met de diverse RJ-stakeholders. Er is medio 2024, mede naar aanleiding van de besprekingen met de RJ-stakeholders, in RJ-vergaderingen en bestuursvergaderingen van de Stichting voor de Jaarverslaggeving (SJ), een strategie/visie-document opgemaakt en afgerond dat in 2025 ook extern zal worden gepubliceerd.

Uiteraard is in de vergaderingen van het SJ-bestuur in 2024 ook aandacht besteed aan de rol van de RJ bij EFRAG (alsmede totstandkoming ESRS), de CSRD-implementatie in Nederland alsmede de financiering van de RJ-werkzaamheden (subsidies/exploitatiebijdragen van NBA en SER).

Voor de volledigheid wil ik er op wijzen op dat per 1 januari 2025 door het SJ-bestuur een drietal RJ-leden zijn herbenoemd voor een periode van vier jaar, namelijk: Gert-Jan Jordaan, Lianne Suurland en Kees Camfferman. Ook ondergetekende is herbenoemd als RJ-voorzitter voor een periode van vier jaar.

Tenslotte wil ik langs deze weg Peter Sampers, die de afgelopen jaren namens de RJ lid is geweest van de EFRAG Administrative Board (EFRAG bestuursorgaan), bijzonder bedanken voor zijn enorme inspanningen en voortreffelijke inzet de afgelopen jaren in de EFRAG-gremia. Peter heeft een zeer belangrijke bijdrage geleverd, zowel (eerder) als RJ-voorzitter en (de afgelopen jaren) als lid EFRAG Administrative Board, waarvoor ik hem zeer erkentelijk ben evenals onze bijzonder goede samenwerking. Per 1 januari 2025 is Harm van de Meerendonk, als vertegenwoordiger namens de RJ (en opvolger van Peter), benoemd als lid van de EFRAG Administrative Board (EFRAG bestuursorgaan). Harm heeft gedurende vele jaren (tot en met 2022) als RJ-lid een zeer belangrijke bijdrage geleverd aan de RJ en ik ben blij dat hij zijn grote kennis en ervaring nu namens de RJ inzet als lid van deze EFRAG board.

Gerard van Santen
Voorzitter Raad voor de Jaarverslaggeving

1. HOOFDPUNTEN 2024 EN FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

1.1 HOOFDPUNTEN 2024 STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING (SJ) EN RAAD VOOR DE JAARVERSLAGGEVING (RJ)

Missie, visie en doelstellingen

Het (statutaire) doel van de RJ is het bevorderen van de kwaliteit en bruikbaarheid van de externe verslaggeving, binnen Nederland, door rechtspersonen en andere economisch belangrijke organisaties. Dit tracht de RJ te bereiken door a) het publiceren van RJ-Uitingen en RJ-bundels, b) het gevraagd en ongevraagd adviseren van overheden en andere regelgevende instanties over met name voorschriften inzake externe verslaggeving en c) te participeren in internationale organisaties die zich bezighouden met het bevorderen van de kwaliteit van of het ontwikkelen van standaarden ten behoeve van de externe verslaggeving (met name EFRAG). Onderdeel hiervan is ook nauwe betrokkenheid bij de ontwikkeling en invoering van duurzaamheidsverslaggeving.

De RJ draagt bij aan (kwalitatief) goede verslaggeving van Nederlandse organisaties door het uitbrengen van toegankelijke Richtlijnen. Daarbij baseert de RJ zich op de relevante wetgeving, waarbij de RJ (via Richtlijnen) nadere uitleg geeft en de maatschappelijk aanvaarde verslaggevingsgrondslagen vastlegt. De RJ houdt rekening met de vereiste proportionaliteit en het feit dat toepassing van de RJ-richtlijnen weliswaar maatschappelijk aanvaard is (ook in jurisprudentie) maar dat het niet de status heeft van een wettelijke bepaling.

De RJ speelt tijdig in op actuele relevante ontwikkelingen in wetgeving en (internationale) verslaggevingsstandaarden. De RJ heeft een relatief grote inbreng in, en coördineert de Nederlandse inbreng in, internationale ‘standard setters’; primair EFRAG (als adviesorgaan van de Europese Commissie voor a) het goedkeuren in de EU van nieuwe IFRS-standaarden en b) het ontwikkelen van European Sustainability Reporting Standards (ESRS) en secundair IASB/ISSB (IFRS Accounting Standards / IFRS Sustainability Disclosures Standards).

De RJ realiseert zich dat de RJ-organisatie relatief klein is en beschikt over betrekkelijk bescheiden financiële middelen. De RJ focust zich mede daarom nadrukkelijk op haar kerntaken. Overigens heeft de RJ met weinig middelen wel een bijzonder grote impact, niet alleen in Nederland maar ook internationaal (waaronder in EFRAG). Dit voornamelijk door de deskundigheid, kennis en ervaring van de RJ-leden, leden RJ-staf, RJ-secretariaat en leden RJ-werkgroepen. Diverse personen, waaronder vele werkgroep-leden, stellen hun tijd en deskundigheid volledig belangeloos en zonder enige financiële vergoeding (‘in natura’) ten

dienste van de RJ-gremia. Die kosteloze bijdragen van deze vele deskundigen en betrokkenen zijn uitermate belangrijk voor alle RJ-werkzaamheden, dit bevordert ook de praktische invloed en maatschappelijke aanvaardbaarheid daarvan. De kracht van de RJ is mede gelegen in de (‘tripartiete’) samenstelling en onafhankelijkheid. Ook in de naar aanleiding van het in 2024 ontwikkelde strategie/visie-document gehouden overleggen met diverse partijen (RJ-stakeholders) is gebleken dat deze rol van de RJ bijzonder belangrijk en nuttig wordt geacht.

Wat hebben we bereikt en wat zijn de verwachtingen

De RJ-bundels, de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, hebben in de Nederlandse verslaggevingspraktijk een onomstreden status. Zij bieden een maatschappelijk aanvaarde norm voor verslaggeving. Deze Richtlijnen zijn flexibel, proportioneel en pragmatisch. Daartoe bevat de RJ-bundel niet alleen Richtlijnen voor ondernemingen, maar tevens aparte hoofdstukken voor bijzondere sectoren en (niet-commerciële) organisaties.

De invloed van de RJ op de ontwikkelingen in internationale financiële- en duurzaamheidsverslaggeving is, mede gezien de geringe omvang van de RJ-organisatie, relatief groot. De RJ maakt hierbij keuzes op welke onderwerpen zij zich richt en op welke wijze de gewenste impact kan worden bereikt. Naast de formele (schriftelijke) RJ-commentaarbrieven is vooral de directe participatie in EFRAG-gremia, waaronder in besluitvormende organen (boards), een belangrijke manier om invloed om uit te oefenen. Het belang hiervan werd het afgelopen jaar in de stakeholdergesprekken ook nadrukkelijke bevestigd.

De RJ heeft zitting in: de EFRAG Administrative Board (tot en met 2024: voormalig RJ-voorzitter Peter Sampers, vanaf 2025: voormalig RJ-lid Harm van de Meerendonk), de EFRAG Financial Reporting Board (RJ-voorzitter Gerard van Santen) en de EFRAG Sustainability Reporting Board (co-voorzitter RJ-werkgroep duurzaamheids-verslaggeving Simon Braaksma). Daarnaast participeert de RJ in het EFRAG CFSS (Consulting Forum of Standard Setters).

De snelle ontwikkelingen rond duurzaamheidsverslaggeving, hetgeen als wettelijk (verplicht) onderdeel van het bestuursverslag een logisch aandachtsgebied is voor de RJ, biedt de RJ kansen en uitdagingen. Enerzijds zal de RJ géén eigen (Nederlandse) ‘duurzaamheidsrichtlijnen’ ontwikkelen, mede omdat de duurzaamheidsverslaggevingsregels reeds op Europees niveau ontwikkeld en (wettelijk) voorgeschreven worden (ESRS). Anderzijds is de RJ nadrukkelijk, via EFRAG, betrokken bij de ontwikkeling van deze ESRS. De RJ coördineert de Nederlandse inbreng bij deze ontwikkeling (ook in EFRAG) en helpt de Nederlandse verslaggevingspraktijk, uiteraard voor zover binnen haar mogelijkheden, bij de implementatie van de (nieuwe) regels. Een uitdaging is dat dit grotendeels een andere en ruimere doelgroep van stakeholders betreft dan degenen die traditioneel betrokken zijn bij financiële verslaggeving. Een andere uitdaging is dat de CSRD-implementatie in de Nederlandse wetgeving nog niet is afgerond, maar dat tegelijkertijd de Europese Commissie (eind 2024) heeft aangekondigd dat de EU-regelgeving op

gebied duurzaamheidsverslaggeving (waaronder CSRD/ESRS) wellicht zal worden heroverwogen of aangepast (via een zogeheten ‘Omnibus-richtlijn’). Dit laatste zou mogelijk kunnen leiden tot een aanpassing of temporisering van (bestaande of te verwachten) EU-regelgeving.

Het is voor de RJ belangrijk dat het (grotere) publiek wordt bereikt en bediend. Hierbij zullen bijvoorbeeld nog stappen moeten worden gezet op het gebied van digitalisering, deels in samenwerking met Wolters Kluwer als uitgever van de RJ-bundels. Ook kan de externe communicatie door de RJ worden verbeterd, hetgeen ook de bekendheid van de RJ bij andere dan de ‘traditionele’ doelgroepen kan verhogen. De RJ heeft de communicatie via RJ-nieuwsbrieven en RJ-Uitingen de afgelopen jaren verbeterd en ook het in 2025 extern te communiceren strategie/visie-document kan hieraan een bijdrage leveren. Anderzijds is voor nadere digitalisering en betere toegankelijkheid van RJ-bundels ook een rol weggelegd voor de uitgever, daarbij rekening houdend met de bescherming van het intellectuele eigendom en daarmee inkomsten (uit auteursrecht/royalties) van de RJ.

Een ander belangrijk aandachtsgebied betreft de Nederlandse verslaggevingsregels voor het MKB. De RJ brengt al sinds vele jaren een aparte RJk-bundel uit met specifieke Richtlijnen voor micro- en kleine ondernemingen. Deze RJk-bundel voldoet nadrukkelijk aan een behoefte. De inhoud en toegankelijkheid van deze RJk-bundel voor deze specifieke doelgroep blijft hierbij een belangrijk aandachtspunt. De expertise bij diverse raadsleden en de leden MKB-werkgroep is hierbij essentieel om in te spelen op de specifieke behoeften vanuit de praktijk.

Primaire (strategische) doelstellingen en toekomstvisie

De primaire (strategische) doelstellingen op korte termijn (1 jaar) zijn vooral gelegen in de implementatie en toepassing van de wettelijk verplichte duurzaamheidsverslaggeving (EU CSRD-ESRS) in Nederland. Ten aanzien van financiële verslaggeving kunnen onder meer de mogelijke invloed van IFRS 19 (‘Subsidiaries without public accountability’) en ontwikkelingen rond de nieuwe Pensioenwetgeving belangrijke onderwerpen zijn.

Operationeel zal worden gekeken naar optimalisering en structurering van de RJ begroting- en jaarrekeningcyclus, in samenwerking met de SER als subsidieverstrekker, evenals modernisering van de RJ administratie, in samenwerking met de NBA. Tevens is de bezetting van het RJ-secretariaat een aandachtspunt, waarbij in 2025 een uitbreiding zal plaatsvinden mede gericht op (ondersteuning werkgroep) duurzaamheidsverslaggeving.

Op de middellange termijn (2 - 5 jaar) zal de RJ nadrukkelijk betrokken blijven bij de gefaseerde invoering van duurzaamheidsverslaggeving. Ten aanzien van de financiële verslaggeving zal er aandacht zijn voor alle actuele ontwikkelingen inzake (internationale) verslaggeving. Hierbij zal

vooral ook connectiviteit een belangrijk onderwerp zijn; enerzijds connectiviteit tussen financiële- en duurzaamheidsverslaggeving (o.a. tussen de jaarrekening en het bestuursverslag / duurzaamheidsrapport) en anderzijds connectiviteit tussen (internationale) regels duurzaamheidsverslaggeving (tussen ESRS en IFRS Sustainability Disclosure Standards). Hierbij is er mogelijk ook een interactie van deze verslaggeving met de in 2024 gepubliceerde nieuwe EU-richtlijn inzake passende zorgvuldigheid (Corporate Sustainable Due Dilligence Directive, CSDDD) en de voor 2025 aangekondigde EU ‘Omnibus-richtlijn’.

Daarnaast zal de uitwerking van de verplichte elektronische deponering van (i) jaarrekeningen (in Nederland) en van (ii) duurzaamheidsrapporten (in het European Single Access Point) een aandachtsgebied zijn. Niet alleen de ontwikkelingen qua digitalisering van de externe verslaggeving, maar ook aandacht voor verder verbeteren van de toegankelijkheid van de richtlijnen (qua inhoud en qua digitale ontsluiting) in de RJ-bundels. In dat kader zal ook het zoveel mogelijke afwenden van verdere lastenverzwaring of het realiseren van lastenverlichting nadrukkelijk door de RJ worden geagendeerd.

Uiteraard worden daarbij ook alle ontwikkelingen ten aanzien van corporate governance, waaronder de Nederlandse corporate governance code, en overige corporate reporting gevolgd. Ten aanzien van RJ-gremia blijft een belangrijk uitgangspunt dat de RJ een juiste en diverse samenstelling kent, waarbij niet alleen man/vrouw verhouding belangrijk is maar vooral ook diversiteit in de professionele achtergrond en expertise.

Governance Stichting (SJ) en Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ)

In 2023 en 2024 is er, mede naar aanleiding van vragen van de controlerend accountant als onderdeel van de jaarrekeningcontrole, in vergaderingen van het SJ-bestuur diverse malen gesproken over (vastlegging) van de governance-structuur alsmede de verantwoordelijkheden van de leden van het SJ-bestuur en de leden van de RJ als uitvoerend orgaan. Door het SJ-bestuur is besproken en vastgesteld hoe en op welke wijze deze verantwoordelijkheden, in aanvulling op hetgeen hierover in de statuten expliciet is vastgelegd, nader zijn beschreven. Aan de statutaire doelstellingen wordt namelijk inhoudelijk invulling gegeven door het uitvoerend orgaan, de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ), waarvan de voorzitter en leden worden benoemd door het SJ-bestuur. Het SJ-bestuur oefent toezicht uit op de RJ, keurt het jaarlijkse RJ-werkplan (en RJ-begroting) alsmede RJ-verslag van werkzaamheden (en RJ-jaarverslag) goed en kan zaken agenderen bij de RJ. Het SJ-bestuur is primair verantwoordelijk voor met name de financiering van de RJ-werkzaamheden. Hierbij wordt het SJ-bestuur ondersteund door het RJ-secretariaat en de RJ-voorzitter.

Lange termijn strategie en financiering

In 2023 en 2024 heeft diverse malen overleg plaatsgevonden met de Sociaal-Economische Raad (SER). In dit overleg, dat enerzijds gerelateerd was aan de financiële bijdrage (subsidie) van SER aan de RJ, zijn onder meer de RJ-werkzaamheden, de RJ-jaarrekening en RJ-begroting aan de orde gekomen. Naar aanleiding van de (in 2023) vertraagde afronding van de accountantscontrole van de RJ-jaarrekening 2022 en andere verbeterpunten inzake het subsidieaanvraag- en verantwoordingsproces, hebben de RJ-voorzitter en RJ-secretariaat (in 2023 en 2024) diverse malen separaat met desbetreffende SER-contactpersonen/beleidsmedewerkers gesproken. Deze constructieve gesprekken betroffen ook de verbetering van het jaarrekening(controle)proces, om zodoende te (kunnen) voldoen aan de voor de SER benodigde zeer korte (verantwoordings)termijnen en de subsidievoorwaarden. De RJ heeft, na bespreking daarvan door het SJ-bestuur, intern diverse maatregelen getroffen (in overleg met de NBA als uitvoerder van de financiële RJ-administratie en de externe accountant) om het jaarrekening- en subsidieproces te verbeteren. Deze maatregelen hebben in 2024 geresulteerd in een aanzienlijk snellere afronding van de accountantscontrole van de RJ-jaarrekening 2023. Zoals met de SER besproken, heeft de SER in de subsidiebeschikking 2024 nadrukkelijk aangegeven dit (subsidie) traject te zullen monitoren, waarbij ook meer aandacht zal worden gevraagd voor de lange termijnstrategie en financiering van de RJ en verantwoording hierover aan de SER.

In 2024 hebben de RJ-voorzitter en RJ-secretariaat, mede in navolging van de besprekingen met de SER, overleg gevoerd met de diverse RJ-stakeholders. In deze RJ-stakeholder-overleggen is nadrukkelijk ook de lange termijnstrategie, toekomstvisie en financiering van de RJ besproken. Het ten behoeve van deze overleggen gemaakte strategie/visie-document is eind 2024 afgerond en zal in 2025 ook (deels) extern worden gepubliceerd.

1.2 RISICOPARAGRAAF

Hieronder gaan wij kort in op de belangrijkste financiële risico's, risico's in de bedrijfsvoering en frauderisico's. Voor een verdere uiteenzetting van de financiële ontwikkelingen in 2024, de begroting en verwachtingen voor 2025 verwijzen we naar de paragrafen 1.3 en 1.4.

Financiële Risico's

Het mogelijke financiële risico alsmede grootste onzekerheid van de RJ is gelegen in een substantieel lagere jaarlijkse opbrengst auteursrechtvergoedingen, waardoor een hogere exploitatiesubsidie gevraagd moet worden van de organisaties die een financiële bijdrage leveren aan het werk van de RJ.

Een mogelijk financieel risico en onzekerheid zijn de activiteiten van de RJ inzake duurzaamheidsverslaggeving, gezien de onzekerheid hoeveel tijd en middelen dit de RJ zal kosten. In 2024 is er overigens zekerheid verkregen over de financiële bijdragen aan EFRAG (via de EFRAG begroting 2025-2026). In 2024 is met het Ministerie van Financiën besproken dat de RJ ook over 2025 hiervoor nog een projectsubsidie zal ontvangen. Na 2025 zal RJ, omdat dit een vierjarige projectsubsidie van het Ministerie van Financiën betreft (2022 t/m 2025), deze subsidie niet meer ontvangen.

Het bestuur probeert deze financiële risico's te mitigeren, door de ontwikkeling in de auteursrechtvergoeding te monitoren in nauw overleg met de uitgever. Daarnaast worden de overige financiële ontwikkelingen tijdig besproken met de SER en de NBA inzake hun exploitatiesubsidie, en eventueel beoordeeld welke bijsturingsmaatregelen nodig zijn inzake de kostenbeheersing.

Risico's bedrijfsvoering

De voornaamste bedrijfsrisico's liggen met name op het terrein van 1) de reputatie van de Raad voor de Jaarverslaggeving 2) de kennis en know-how van de RJ-staf en het RJ-secretariaat die de werkzaamheden van de (leden van de) Raad ondersteunen en 3) de kwaliteit van de werkzaamheden van Wolters-Kluwer als uitgever van de RJ-bundels.

Het SJ-bestuur probeert deze bedrijfsrisico's vooral te mitigeren door haar benoemingsbeleid, alsmede waarborgen te creëren voor goede communicatie over RJ-werkzaamheden, een hoogwaardige en professionele organisatie en intensieve samenwerking met de uitgever waarin aandacht is voor de behoeften van de afnemers.

Frauderisico's

Het belangrijkste frauderisico betreft het onrechtmatig onttrekken van middelen aan de organisatie, mede gezien de kleine omvang van de organisatie. Dit risico wordt in belangrijke mate gemitigeerd doordat de financiële RJ-administratie wordt uitgevoerd door de NBA, en er op basis hiervan ook sprake is van functiescheiding inzake het betaalproces.

1.3 SAMENVATTING FINANCIËEL OVERZICHT 2024 STICHTING VOOR DE
JAARVERSLAGGEVING

Staat van baten en lasten

	2024 Werkelijk EUR	2024 Begroot EUR	2023 Werkelijk EUR
Baten			
Exploitatiesubsidies (SER/NBA)	303.937	480.000	318.684
Subsidie EFRAG (Ministerie van Financiën)	50.000	50.000	50.000
Subsidie SBR / NT	70.860	pm	-
Auteursrechtvergoedingen	479.761	410.000	452.985
Financiële baten	3.205	-	2.815
Totaal baten	907.763	940.000	824.484
Lasten			
Secretariaat	338.366	345.000	324.260
Projecten jaarverslaggeving / RJ staf	120.000	120.000	115.000
Participatie in internationale projecten	155.061	160.000	152.801
Kosten SBR / NT project	70.860	pm	-
Presentiegelden	176.691	245.000	179.749
Overige lasten	46.062	70.000	52.618
Financiële lasten	723	-	56
Totaal lasten	907.763	940.000	824.484
	-	-	-
Resultaat			

Toelichting bij financieel overzicht

Algemeen – ontwikkelingen gedurende het boekjaar

Voor de jaarrekening 2024 wordt verwezen naar de pagina's 28 tot en met 39.

In zowel 2024 als 2023 zijn de kosten gemaakt ten aanzien van de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheidsverslaggeving een integraal onderdeel van de besteding (zie ook hierna).

Exploitatiesubsidies

Het exploitatiesaldo (zijnde het verschil tussen de baten en de lasten, exclusief de exploitatiesubsidie zelf)

wordt voor $\frac{7}{11}$ -deel gesubsidieerd door de SER en voor $\frac{4}{11}$ -deel door de NBA. Als gevolg van met name de hogere auteursrechtvergoedingen en lagere kosten dan begroot in 2024, is de exploitatiesubsidie aanzienlijk lager dan begroot aangezien de exploitatiesubsidie zodanig wordt vastgesteld dat het uiteindelijke exploitatiesaldo nihil bedraagt.

Begroting en werkelijke baten en lasten 2024

De gerealiseerde werkelijke kosten in 2024 waren lager dan begroot. Dit vanwege lagere presentiegelden, onder meer omdat de meeste leden van de RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving geen beroep doen op presentiegelden, en lagere overige kosten, vanwege met name dat in 2024 geen externe (outreach)-bijeenkomsten hebben plaatsgevonden. De opbrengst van de auteursrechtvergoeding was in 2024 hoger dan begroot. De behaalde baten (omzet) uit auteursrechtvergoedingen zijn opnieuw hoger dan eerdere prognoses; hoofdzakelijk veroorzaakt doordat stijging van elektronische abonnementen groter is dan de afname van “papieren” abonnementen.

De kosten die direct toerekenbaar zijn aan de activiteiten van duurzaamheidsverslaggeving bedroegen in 2024 ca. € 85.000 (2023: ca. € 87.000), waarvan het grootste deel de RJ-lidmaatschapsbijdrage aan de EFRAG Sustainability Reporting Pillar (ad € 75.000) betreft. De overige kosten betreft presentiegelden aan enkele leden van de RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving en bijeenkomsten. Hierbij dient opgemerkt te worden dat er geen toerekening van kosten van het RJ-secretariaat en RJ-vergaderingen (o.a. presentiegelden) in het bovenstaande bedrag zijn opgenomen, terwijl zowel het secretariaat als de RJ-leden een belangrijk deel van hun tijd aan activiteiten duurzaamheidsverslaggeving besteden.

De kosten voor het door EZK gesubsidieerde NT-project zijn budgetneutraal.

Financiële positie

Er is sprake van een constant eigen vermogen van ca. € 38.000. Doordat er jaarlijks voorschotten worden ontvangen van de uitgever (voorafgaand aan eindafrekening) voor auteursrechtvergoedingen en van de exploitatiesubsidies is er geen nadere financieringsbehoefte.

Per 31 december 2023 was er een relatieve hoge positie aan liquide middelen; hier stonden echter nog te betalen verplichtingen tegenover, waaronder de terug te betalen (niet-bestede) subsidies inzake SBR-NT, nog te betalen projectkosten RJ-staf en de rekening-courant positie met de NBA. Het saldo per eind 2024 is aanzienlijk lager, omdat er gedurende 2024 geen voorschot van de SER is ontvangen en een groter deel van de kosten reeds zijn betaald voor jaareinde.

Verwachtingen voor 2025

In de begroting 2025 (zie pagina 15) is rekening gehouden met geschatte kosten als gevolg van de RJ-betrokkenheid en werkzaamheden bij de ontwikkeling van Europese standaarden voor duurzaamheidsverslaggeving. Dit betreft kosten participatie in EFRAG Sustainability Reporting Pillar, waarvoor vanaf 2022 t/m 2025 (voor vier jaar) een projectsubsidie wordt ontvangen van het Ministerie van Financiën, kosten van de activiteiten RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving en overige te verwachten werkzaamheden, waarbij niet is geanticipeerd op het wederom eventueel afzien van presentiegelden door de leden van de werkgroep duurzaamheidsverslaggeving.

1.4 BEGROTING 2024 EN 2025 STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

In € 1.000

	Begroting 2024	Werkelijk 2024	Begroting 2025
Baten			
Exploitatiesubsidies	480	304	510
Projectsubsidie	50	50	pm
Subsidie SBR / NT	pm	71	pm
Auteursrechtvergoedingen	410	480	450
Financiële baten	-	3	-
	<u>940</u>	<u>908</u>	<u>960</u>
Lasten			
Secretariaat	345	338	355
Projecten jaarverslaggeving / RJ staf	120	120	125
Participatie internationale projecten	160	155	160
Kosten SBR / NT project	pm	71	pm
Presentiegelden	245	177	245
Overige lasten	70	47	75
	<u>940</u>	<u>908</u>	<u>960</u>
Saldo van baten en lasten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Begroting 2025 en meerjarenoverzicht

De begroting 2024 en 2025 is opgesteld rekening houdend met de RJ-werkzaamheden inzake zowel financiële verslaggeving als duurzaamheidsverslaggeving. De geschatte kosten van de RJ-werkzaamheden inzake duurzaamheidsverslaggeving, waaronder de kosten van de participatie in EFRAG Sustainability Reporting Pillar, de werkzaamheden van de RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving en overige duurzaamheidsverslaggeving gerelateerde activiteiten zijn opgenomen in de begroting. Vanaf 2022 is voor een deel van deze kosten een projectsubsidie ontvangen van het Ministerie van Financiën voor de periode 2022 t/m 2025. Ten tijde van het opstellen en goedkeuring van de begroting was de toezegging voor 2025 nog niet voldoende zeker en derhalve als pm in de begroting opgenomen.

In de begroting is niet geanticipeerd op het wederom eventueel afzien van presentiegelden door de leden van de werkgroep duurzaamheidsverslaggeving.

In de begroting 2025 is verder rekening gehouden met de toename van de auteursrechtvergoedingen in de afgelopen jaren. Vanwege de onzekerheid inzake deze vergoeding is nog wel een lager bedrag begroot dan de werkelijke gerealiseerde auteursrechtvergoedingen in de afgelopen 2 jaren. In de begroting 2025 zijn vanwege het budgetneutrale karakter van het door EZK gesubsidieerde NT-project als pm opgenomen. Daarnaast zijn een aantal kostenposten in de begroting aangepast voor de verwachte effecten van prijs- en looninflatie.

Gedurende 2025 zal er sprake zijn van een tijdelijke uitbreiding van het secretariaat, primair gericht op coördinatie en begeleiding van de werkzaamheden van de werkgroep duurzaamheidsverslaggeving. Deze kosten waren niet specifiek begroot, maar zullen binnen de bestaande begroting worden gerealiseerd.

De begroting 2025 is de basis geweest voor de jaarlijkse aanvraag voor de exploitatiesubsidie aan SER en NBA. Het SJ-bestuur heeft het volste vertrouwen dat over verslagjaar 2025 de bijdragen van NBA en SER aan de exploitatiesubsidie toereikend zullen zijn.

2. VERSLAG VAN DE STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

Algemeen

De Stichting voor de Jaarverslaggeving (SJ) is in 1981 opgericht. Thans participeren in de Stichting de volgende organisaties:

- de Vereniging VNO-NCW;
- de Koninklijke Vereniging MKB-Nederland;
- de Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV);
- het Christelijk Nationaal Vakverbond (CNV);
- VBA beleggingsprofessionals (CFA Society VBA Netherlands);
- Eumedion;
- de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

De SJ heeft als doel de kwaliteit en bruikbaarheid van de externe verslaggeving, in het bijzonder de jaarrekening, door rechtspersonen en andere organisaties binnen Nederland te bevorderen. Dit wordt gerealiseerd door a) het jaarlijks publiceren van de bundels ‘Richtlijnen voor de jaarverslaggeving’ en periodieke RJ-Uitingen, b) door het gevraagd en ongevraagd adviseren van de Nederlandse overheid en andere regelgevende instanties, zoals de International Accounting/Sustainability Standards Boards (IASB/ISSB) en EFRAG (voorheen de European Financial Reporting Advisory Group) of de Europese Commissie, en c) te participeren in internationale organisaties die zich bezig houden met het bevorderen van de kwaliteit van of het ontwikkelen van standaarden ten behoeve van de externe verslaggeving (met name EFRAG). Aan deze doelstelling wordt inhoudelijk invulling gegeven door het uitvoerend orgaan van de SJ, de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ), waarvan de leden door de SJ worden benoemd en waarop het bestuur van de SJ toezicht uitoefent.

Bestuursvergaderingen

In 2024 is het bestuur van de SJ driemaal in vergadering bijeen geweest. In deze vergaderingen kwamen onder andere de volgende onderwerpen aan de orde:

- de jaarrekening 2023 en het jaarverslag 2023;
- de begroting 2025 en het werkplan 2024/2025;
- strategie- en toekomstvisie en overleg met SJ-stakeholders;
- nationale en internationale ontwikkelingen financiële- en duurzaamheidsverslaggeving;
- benoemingen RJ-leden (en benoemingen bij EFRAG);
- RJ-rol en -werkzaamheden duurzaamheidsverslaggeving.

Jaarrekening 2023 en begroting 2025

In de bestuursvergaderingen van de SJ in 2024 zijn diverse onderwerpen besproken. Deze onderwerpen waren veelal gerelateerd aan in juli 2024 goedgekeurde begroting 2025 en gekoppeld aan het werkplan 2024-2025 van de (geplande) RJ werkzaamheden. De jaarrekening SJ/RJ boekjaar 2023 is, in aanwezigheid van de controlerend accountant, besproken in de SJ-bestuursvergadering in februari 2024. Omdat de afronding van de controle door de externe accountant van de jaarrekening 2023, in tegenstelling tot voorgaand verslagjaar, slechts een geringe vertraging opliep heeft het SJ-bestuur in maart 2024, nadat door de externe accountant de controleverklaring van bij de jaarrekening 2023 was verstrekt, deze jaarrekening vastgesteld.

Deze gecontroleerde en vastgestelde jaarrekening 2023 is, als exploitatiesubsidie-verantwoording, toegezonden aan de SER en de NBA. Deze jaarrekening 2023 is eveneens toegezonden aan het Ministerie van Financiën ter verantwoording van de projectsubsidie voor de financiële RJ-bijdrage aan EFRAG en de EFRAG-werkzaamheden van diverse RJ-vertegenwoordigers. De goedgekeurde begroting 2025 is, samen met het werkplan 2024-2025, ingediend als exploitatiesubsidie-aanvraag 2025 bij de SER en NBA. De jaarrekening 2023 is evenals het werkplan 2024-2025 tevens openbaar gemaakt op de RJ-website.

Samenstelling RJ

De RJ opereerde vanaf haar oprichting in 1981 in een tripartiet model met delegaties representatief voor verschaffers, gebruikers en controleurs van jaarverslaggeving. Na een evaluatie van dit model in 2015 is besloten de samenstelling en besluitvorming van de RJ aan te passen om de RJ daarmee slagvaardiger te kunnen laten opereren. Sindsdien kent RJ tien zetels: een RJ-voorzitter en negen leden. Alle leden en de voorzitter hebben stemrecht, waarbij besluiten met een gekwalificeerde meerderheid kunnen worden genomen wanneer consensus niet mogelijk blijkt. In 2024 zijn alle besluiten door de RJ in consensus genomen.

De voorzitter en alle leden van de RJ worden, op voordracht van een benoemingscommissie bestaande uit vertegenwoordigers van in het SJ bestuur participerende organisaties aangevuld met de RJ-voorzitter, benoemd door het SJ-bestuur. De benoemingstermijn van de leden van de RJ is maximaal vier jaar, met een mogelijkheid tot herbenoeming voor een tweede termijn van vier jaar. Per 1 januari 2025 zijn een drietal leden herbenoemd (voor een tweede termijn van vier jaar), te weten: de heer prof. dr. C. Camfferman RA, mevrouw drs. L.C. Suurland RA en de heer drs. G.J. Jordaan RA. Tevens is RJ-voorzitter de heer drs. G.M. van Santen RA herbenoemd voor een tweede termijn van vier jaar.

Gedurende het jaar 2024 was de samenstelling van de RJ als volgt:

- De heer drs. H.P. van Arkel RA
- De heer J.J. van den Berg Msc

- Mevr. drs. C.J.H.M. van Bussel RA
- De heer prof. dr. C. Camfferman RA
- De heer M. Hartman RA
- De heer drs. G.J. Jordaan RA
- De heer drs. J.A.R. Ousen RA RBA
- De heer drs. G.M. van Santen RA (voorzitter)
- Mevr. drs. C. L. Suurland RA
- Mevr. mr. Q.H. van Vliet

Het SJ-bestuur benadrukt dat de Stichting en haar uitvoerend orgaan, de Raad voor de Jaarverslaggeving, hun taken slechts kunnen vervullen dankzij de financiële steun van de Sociaal Economische Raad (SER) en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), alsmede de projectsubsidie van het Ministerie van Financiën voor de RJ-deelname en financiering van EFRAG Sustainability Reporting Pillar. Daarnaast is er een bijzonder grote personele steun van alle in de RJ participerende organisaties en diverse accountantskantoren, die capaciteit en expertise beschikbaar stellen ten behoeve van de RJ-werkzaamheden. Het SJ-bestuur spreekt veel waardering en dank uit voor de inzet van de voorzitter en de leden van de RJ, de waarnemers, het secretariaat, de staf en de werkgroepen.

3. VERSLAG VAN DE RAAD VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

3.1 BUNDELS ‘RICHTLIJNEN VOOR DE JAARVERSLAGGEVING’

Jaarlijks worden door de RJ bundels met ‘Richtlijnen voor de jaarverslaggeving’ uitgebracht, bestaande uit de RJ-bundel ‘voor middelgrote en grote rechtspersonen’ en de RJk-bundel ‘voor micro- en kleine rechtspersonen’. Deze RJ-bundels bevatten Richtlijnen die van toepassing zijn vanaf een bepaald verslagjaar. De RJ streeft ernaar zodanig inhoud te geven aan de Richtlijnen dat daarin een antwoord kan worden gevonden op de meeste zich in de praktijk voordoende vragen. Dit wordt gerealiseerd door voor de behandelde onderwerpen uit te gaan van de Nederlandse wettelijke bepalingen voor jaarrekening en bestuursverslag, zoals voornamelijk vervat in Titel 9 Boek 2 BW en in specifieke (sector)wetgeving. Daarbij wordt door de RJ tevens kritisch bekeken of door de IASB uitgebrachte en door de Europese Commissie goedgekeurde internationale verslaggevingsstandaarden (EU-IFRS) kunnen bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de Nederlandse regelgeving inzake externe verslaggeving, voordat dergelijke internationale verslaggevingsstandaarden eventueel in (ontwerp-)Richtlijnen worden verwerkt.

Sinds 2023 worden significante wijzigingen in de Richtlijnen altijd eerst via een RJ-Uiting, als ontwerp-Richtlijn, gepubliceerd. Na publicatie van de RJ-Uiting kan er op de inhoud daarvan, waaronder ontwerp-Richtlijnen, binnen een bepaalde termijn worden gereageerd. Na afloop van deze commentaarperiode worden de ontvangen reacties en commentaar meegenomen in de definitieve besluitvorming. Uiteindelijk worden door de RJ in een raadsvergadering ontwerp-Richtlijnen besproken en (al dan niet) definitief gemaakt, waarna de definitieve Richtlijn in de eerstvolgende jaareditie van de RJ-bundel wordt opgenomen. Sinds 2023 worden er geen ontwerp-Richtlijnen meer opgenomen in de RJ-bundels, maar worden deze ontwerpen altijd gepubliceerd door middel van een RJ-Uiting. Op deze manier is de doorlooptijd van wijzigingen in de Richtlijnen verkort en is er tevens meer duidelijkheid welke Richtlijnen van toepassing zijn voor het verslagjaar. De definitieve Richtlijnen worden opgenomen in de jaareditie van de RJ-bundels zoals uitgegeven door Wolters Kluwer, zowel in gedrukte als in elektronische vorm. Tevens wordt door Wolters Kluwer een Engelse vertaling van de RJ-bundel gemaakt en uitgebracht. Deze Engelse vertaling is behulpzaam voor de verslaggevingspraktijk en opleidingen, uiteraard blijft de Nederlandse tekst van de RJ-bundel leidend.

Bundel ‘Richtlijnen voor middelgrote en grote rechtspersonen’ (RJ-Bundel)

De RJ heeft in september 2024 een nieuwe jaareditie van de bundel Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor middelgrote en grote rechtspersonen gepubliceerd. Naast enkele aanpassingen als gevolg van ontvangen commentaren en wetswijzigingen zijn in deze editie de in de loop van 2024 uitgebrachte RJ-Uitingen verwerkt (voor een overzicht van deze RJ-Uitingen wordt verwezen naar Bijlage 1). Voor een volledig overzicht van de inhoudelijke wijzigingen in de Richtlijnen wordt verwezen naar de (Ten Geleide in de) RJ-bundel jaareditie 2025 (en het overzicht in Bijlage 2).

Bundel ‘Richtlijnen voor micro- en kleine rechtspersonen’ (RJk-Bundel)

De RJ heeft medio september 2024 ook een nieuwe jaareditie van de bundel voor micro- en kleine rechtspersonen gepubliceerd. In deze RJk-bundel jaareditie 2025 zijn de in de loop van 2024

uitgebrachte RJ-Uitingen verwerkt (voor een overzicht van deze RJ-Uitingen wordt verwezen naar Bijlage 1). Voor een overzicht van de inhoudelijke wijzigingen in de Richtlijnen wordt verwezen naar de (Ten Geleide in de) RJK-bundel jaareditie 2024 (en het overzicht in Bijlage 2).

3.2 RJ-UITINGEN

De RJ-Uitingen zijn bedoeld voor (voorstellen) inzake nieuwe Richtlijnen of wijzigingen in bestaande Richtlijnen (ontwerp-Richtlijnen) dan wel voor mogelijke verduidelijking of interpretatie daarvan. Hiermee speelt de RJ tijdig in op actuele ontwikkelingen in verslaggeving en in het maatschappelijk verkeer. RJ-Uitingen worden op de website van de RJ gepubliceerd en verwerkt in de jaarlijkse edities van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. In 2024 zijn 22 (2023: 14) RJ-Uitingen gepubliceerd. Hieruit blijkt dat het aantal en frequentie van de RJ-Uitingen steeds hoger wordt, hiermee wordt voortvarend en adequaat ingespeeld op ontwikkelingen in verslaggeving en/of wetgeving.

3.3 ADVIEZEN EN COMMENTAREN

De RJ heeft in 2024 gewerkt aan diverse adviezen en reacties. Er zijn door de RJ commentaarbrieven opgesteld en toegezonden, voornamelijk aan EFRAG in reactie op consultatiedocumenten en (draft) commentletters van EFRAG. Daarnaast zijn er in 2024 diverse commentaarbrieven en reacties verzonden aan de IASB/ISSB of de IFRS Foundation. Deze zijn ook gepubliceerd op de RJ-website en via de RJ-nieuwsbrief. Daarnaast is er in 2024 door de RJ advies gegeven aan en ook gereageerd op (internet-)consultaties van het Ministerie van Financiën, het Ministerie van Justitie (CSRD-implementatiebesluit) en het Ministerie van Buitenlandse Zaken (CSDDD-implementatie)

3.4 OVERIGE BIJEENKOMSTEN

In 2023 en 2024 heeft de RJ een bijdrage geleverd aan de door de SER georganiseerde ‘webinars’ over duurzaamheidsverslaggeving.

Er is in 2023 en 2024, naast de frequente (soms bijna wekelijkse) elektronische vergaderingen van de RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving, waarin ontwikkelingen en RJ-commentaren op (voorstellen) duurzaamheidsverslaggeving worden besproken, tevens een afzonderlijke en langere (meer toekomstgerichte) fysieke bijeenkomst-vergadering van de leden van deze RJ-werkgroep geweest.

In 2024 heeft de RJ geen fysieke openbare ‘outreach-bijeenkomst’ georganiseerd. Er staan in 2025 een aantal belangrijke projecten op de internationale agenda, waaronder de connectiviteit tussen (internationale) standaarden (duurzaamheids)verslaggeving. Deze ontwikkeling kan wellicht in 2025 voor de RJ aanleiding zijn om in Nederland een openbare outreach te organiseren, om daarin input vanuit de Nederlandse (verslaggevings)praktijk te verzamelen ter bepaling van de RJ-positie of commentaren.

3.5 RJ-VERGADERINGEN

In 2024 heeft de RJ maandelijks vergaderd. De belangrijkste onderwerpen van deze RJ-vergaderingen worden vooraf aangekondigd op de RJ-website en in de RJ-nieuwsbrief.

De RJ heeft in verschillende vergaderingen leden van RJ-werkgroepen ontvangen. Tevens worden er soms in RJ-vergadering gasten ontvangen.

3.6 RJ-STAF

De RJ-Staf (vaktechnische Staf) heeft voor de RJ (ontwerp-)Richtlijnen voorbereid en commentaren opgesteld op voorstellen van de IASB en EFRAG. De RJ-staf bestond in 2024 grotendeels uit zeven leden, maar kent momenteel slechts vier leden, waaronder een voorzitter. Er zijn diverse vacatures, zodat gezocht wordt naar nieuwe leden RJ-staf. De RJ-staf heeft in 2024 maandelijks vergaderd. De RJ spreekt zijn grote waardering uit voor het werk van de RJ-Staf, die wordt ondersteund door de vaktechnische secretaris van de RJ en de andere medewerkers van het RJ-secretariaat.

3.7 INTERNATIONALE ACTIVITEITEN

Het spreekt voor zich dat de RJ, voornamelijk via de RJ-voorzitter en/of voorzitter RJ-staf dan wel RJ-secretariaat, nauw betrokken is bij de ontwikkelingen op het gebied van internationale financiële verslaggeving (EFRAG en IASB).

Er nemen vele Nederlandse en RJ-betrokkenen deel aan activiteiten en werkzaamheden van EFRAG en/of hebben zitting in EFRAG-gremia. Naast de RJ-vertegenwoordigers in de EFRAG Boards, waren bijvoorbeeld de heer J.F. Jullens en mevr. A. Lommers lid van de EFRAG Technical Experts Group (Financial Reporting) in 2024. Andere personen zijn nauw betrokken bij de EFRAG ontwikkelingen inzake Sustainability Reporting, zo zijn er bijvoorbeeld drie Nederlanders lid van de EFRAG Sustainability Reporting Board.

3.8 ANDER OVERLEG

3.8.1 Autoriteit Financiële Markten (AFM)

De AFM neemt als agenda-lid kennis van de stukken die worden besproken op de maandelijks RJ-vergaderingen. Daarnaast is er periodiek overleg met de AFM over aspecten van jaarverslaggeving of wetgeving die zowel de aandacht van de RJ als de AFM hebben. Hierbij waren in 2024 vanzelfsprekend ook de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheidsverslaggeving weer een belangrijk aandachtspunt.

3.8.2 Overleg met SER

Er is met vertegenwoordigers van SER inhoudelijk overleg gevoerd over de internationale ontwikkelingen inzake duurzaamheidsverslaggeving, waaronder onder meer over de gezamenlijk met de SER verzorgde webinars over dit onderwerp. Deze webinars waren in 2023 en 2024 zeer succesvol, worden veel geraadpleegd en voldoen kennelijk aan de (informatie)behoefte in de Nederlandse verslaggevingspraktijk. De RJ is daarnaast verheugd dat SER-werknemers ook zeer actief participeren in de RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving en binnen de EFRAG Sustainability Reporting Pillar. In 2025 zal nader overleg plaatsvinden met de SER over de samenwerking ten aanzien van met name (implementatie van) duurzaamheidsverslaggeving en overige relevante onderwerpen.

3.8.3 Overleg met Wolters Kluwer

In 2024 heeft enige malen overleg plaatsgehad met de uitgever van de RJ-bundel en RJK-bundel, Wolters Kluwer. In dit overleg is naast de reguliere besprekingen over de jaarlijkse uitgave van deze RJ-bundels, tevens gesproken over mogelijke verbetering van de (elektronische) toegankelijkheid en/of digitalisering van (bijlagen bij) de RJ-bundel. Er is via Wolters-Kluwer een pilot uitgevoerd over mogelijke digitalisering, via een innovatieve software-tool, van de inhoud van hoofdstuk RJ 400 'bestuursverslag'. De uitkomsten van deze pilot worden op dit moment nog door Wolters Kluwer geëvalueerd. Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd met Wolters Kluwer over de mogelijkheid om een bundel uit te geven met relevante wet- en regelgeving voor duurzaamheidsverslaggeving, waarbij de RJ een redactionele rol zou kunnen hebben.

3.9 DE RJ IN 2025

De agenda van de RJ bevat in 2025, naast aandacht voor (onderhoud van) de Richtlijnen en ontwikkelingen in IFRS, ook nadrukkelijk het volgen van de ontwikkelingen en voorstellen op het gebied van duurzaamheidsverslaggeving. De RJ zal in 2025 reageren op de EFRAG-voorstellen voor EU standaarden duurzaamheidsverslaggeving (ESRS) en consultaties of voorstellen van de Europese Commissie. Ook zal gereageerd worden op eventuele ISSB-voorstellen voor internationale standaarden (IFRS Sustainability Disclosures Standards). Daarnaast zal de implementatie van de CSRD en daarmee wettelijk verplichte duurzaamheidsverslaggeving leiden tot een heroverweging van het huidige hoofdstuk 920 'Handreiking voor maatschappelijke verslaggeving'. De RJ zal uiteraard waar nodig advies geven inzake en reageren op alle relevante ontwikkelingen in de Nederlandse wet- en regelgeving. Tevens zal de RJ de ontwikkelingen rond de Nederlandse Corporate Governance Code, waaronder de mogelijke invoering van een verklaring omtrent risicobeheersing (VOR), nauwgezet volgen.

De RJ is betrokken bij Standard Business Reporting en de zogeheten Nederlandse Taxonomie (NT) welke, thans voor micro-, kleine- en het merendeel van de middelgrote rechtspersonen, is - en vanaf verslagjaar 2025 voor grote en de overige middelgrote rechtspersonen zal worden - voorgeschreven bij elektronische deponering van de jaarrekening in het Handelsregister. Sinds enkele jaren

verricht, vanwege een daartoe strekkend verzoek van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), een werkgroep van de RJ werkzaamheden inzake de inhoud en kwaliteit van de NT. De in opdracht van EZK door deze RJ-werkgroep uit te voeren werkzaamheden zijn vastgelegd in een convenant tussen EZK en RJ, waarin ook afspraken zijn gemaakt over de activiteiten en financiering van de RJ-werkgroep NT. Er wordt aan EZK gerapporteerd over de bevindingen voortkomend uit deze werkzaamheden.

De afgelopen jaren is door de RJ geïnvesteerd in de verbetering van de communicatie over haar activiteiten en modernisering van de RJ website. Tevens is er een periodieke RJ-nieuwsbrief. Er zal in 2025 verder gekeken worden naar de communicatiestrategie van de RJ en mogelijke verdere intensivering van contacten met diverse belanghebbenden/stakeholders, waarmee ook beoogd wordt de bekendheid met en draagvlak voor het werk van de RJ te vergroten.

4. SAMENSTELLING BESTUUR VAN DE STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

Het bestuur van de SJ was op 31 december 2024 als volgt samengesteld:

mr. I. Thijssen (VNO-NCW)	-	voorzitter
mr. dr. E.V.A. Eijkelenboom (VNO-NCW)-		plv. bestuurslid (tot november 2024)
J. Vonhof (MKB Nederland)	-	bestuurslid
drs. R. Wolthuis (MKB Nederland)	-	plv. bestuurslid
drs. K. Douma (NBA)	-	secretaris/penningmeester
L.W.J.M Vlaskamp RA RE (NBA)	-	plv.secr./penningmeester
mr. H. van Steenberg (FNV)	-	bestuurslid
drs. L.A.D. Schaap RA RC (CNV)	-	bestuurslid
drs. H. Sevdican RBA (CFA/VBA)	-	bestuurslid
drs. P.A.M. Bos (Eumedion)	-	bestuurslid

5. SAMENSTELLING RAAD VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

De samenstelling van de RJ in 2024 was als volgt:

Voorzitter

drs. G.M. van Santen RA

Leden

benoemd op voordracht van organisaties, representatief voor *verschaffers* van informatie:

drs. H.P. van Arkel RA	VNO-NCW/MKB-Nederland
J.J. van den Berg Msc	VNO-NCW/MKB-Nederland
mr. Q.H. van Vliet	VNO-NCW/MKB-Nederland

benoemd op voordracht van organisaties, representatief voor *gebruikers* van informatie:

prof. dr. C. Camfferman RA	FNV/CNV
drs. G.J. Jordaan RA	FNV/CNV
drs. J.A.R. Ousen RA RBA	CFA Society VBA Nederland

benoemd op voordracht van organisaties, representatief voor *controleurs* van informatie:

Mevr. drs. C. van Bussel RA	NBA
M. Hartman RA	NBA
drs. C.L. Suurland RA	NBA

Secretariaat

mr. dr. C.J.A. van Geffen	vaktechnisch secretaris
M. Klingers	algemeen-secretaris
B. Franzen	stafmedewerker

Notulist

S. Schoenmakers RA (tot oktober 2024)

Waarnemers

mr. dr. E.V.A. Eijkelenboom	VNO-NCW (tot november 2024)
mr. drs. N. Hagemans	Ministerie van Justitie
drs. O.G.M. Nijenhuis	Ministerie van Financiën
drs. D. Manschot RA	NBA
drs. H.T. Haanappel	CFA Society VBA Nederland

6. SAMENSTELLING RJ-STAF

De vaktechnische Staf (RJ-Staf) heeft als belangrijkste taak het voorbereiden van voorstellen voor (ontwerp-) Richtlijnen voor de jaarverslaggeving en het voorbereiden van commentaren op ‘Exposure Drafts’ of ‘Discussion Papers’ van de International Accounting Standards Board (IASB) en EFRAG.

De RJ-Staf bestond in 2024 uit de volgende personen:

T. van den Vlekkert-Zevenbergen RA Msc (voorzitter)	KPMG
R. Boonstra RA Msc	Montis-Q (vanaf medio 2024)
C. van Eijkelenburg RA MSc	EY
Y. Heemeier-Xiong RA Msc	PwC (tot medio 2024)
Mevr. A. Sewdien-Khasa RA Msc LL.M	Deloitte (tot medio 2024)
drs. I. van Sloun RA	Forvis Mazars
J. Stam RA	Baker Tilly (tot medio 2024)
P. Westerduin MSc RA EMITA	BDO

Ondersteuning door RJ-secretariaat:

mr. dr. C.J.A. van Geffen	vaktechnisch secretaris
B. Franzen	stafmedewerker

7. RJ-WERKGROEPEN

De onderwerpen die in de maandelijkse raadsvergaderingen worden behandeld, vooral wanneer dit specifieke sectoren betreft, worden ook voor een deel voorbereid door RJ-werkgroepen. Deze werkgroepen zijn veelal samengesteld uit leden bestaande uit (sector-)deskundigen, afkomstig uit de kringen van verschaffers, gebruikers en controleurs van financiële informatie, maar ook van betrokken (overheids- of toezichhoudende) instanties. De samenstelling van deze RJ-werkgroepen in 2024 is opgenomen in Bijlage 3.

8. CONTACTGEGEVENS RJ

Raad voor de Jaarverslaggeving
Mercuriusplein 3
2132 HA Hoofddorp

tel. 088 - 4960391

e-mail secretariaat@rjnet.nl

website www.rjnet.nl

9. JAARREKENING 2024 STICHTING VOOR DE JAARVERSLAGGEVING

BALANS PER 31 DECEMBER

	<i>2024</i>	<i>2023</i>		<i>2024</i>	<i>2023</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>		<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
ACTIVA			PASSIVA		
Vorderingen (1)	475.339	281.287	Eigen vermogen (3)	37.693	37.693
Liquide middelen (2)	42.649	322.616	Kortlopende schulden (4)	480.295	566.210
	—————	—————		—————	—————
	517.988	603.903		517.988	603.903
	=====	=====		=====	=====

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<i>2024</i> <i>Werkelijk</i>	<i>2024</i> <i>Begroting</i>	<i>2023</i> <i>Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Baten			
Exploitatiesubsidies SER/NBA (5)	303.937	480.000	318.684
Subsidie EFRAG (5)	50.000	50.000	50.000
Subsidie SBR / NT (6)	70.860	pm	-
Auteursrechtvergoedingen (7)	479.761	410.000	452.985
Financiële baten (8)	3.205	-	2.815
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal baten	907.763	940.000	824.484
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Lasten			
Secretariaat (9)	338.366	345.000	324.260
Projecten jaarverslaggeving / RJ staf (10)	120.000	120.000	115.000
Participatie in internationale projecten (11)	155.061	160.000	152.801
Kosten SBR / NT project (12)	70.860	pm	-
Presentiegelden (13)	176.691	245.000	179.749
Overige lasten (14)	46.062	70.000	52.618
Financiële lasten (15)	723	-	56
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal lasten	907.763	940.000	824.484
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Saldo van baten en lasten	-	-	-
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

TOELICHTING

Activiteiten

De Stichting voor de Jaarverslaggeving (SJ) heeft als doel de kwaliteit en bruikbaarheid van de externe verslaggeving, in het bijzonder van de jaarrekening, binnen Nederland door rechtspersonen en andere juridische entiteiten te bevorderen. Dit wordt gedaan door a) het publiceren van ‘Richtlijnen voor de jaarverslaggeving’ en RJ-Uitingen, b) door het gevraagd en ongevraagd adviseren van overheid en andere regelgevende instanties, zoals het ministerie van Financiën en het ministerie van Justitie & Veiligheid, de Europese Commissie, EFRAG Financial Reporting Pillar en EFRAG Sustainability Reporting Pillar, de International Accounting Standard Board (IASB) en de International Sustainability Standards Board (ISSB) en c) te participeren in internationale organisaties die zich bezig houden met het bevorderen van de kwaliteit van of het ontwikkelen van standaarden ten behoeve van de externe verslaggeving (met name EFRAG). Aan deze doelstellingen wordt inhoudelijk invulling gegeven door het uitvoerend orgaan van de SJ, de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ), waarvan de leden door de SJ worden benoemd en waarop het bestuur van de SJ toezicht uitoefent. De feitelijke vestigingsplaats van de SJ is Hoofddorp, het KvK-nummer is 41201887.

De jaarrekening is opgemaakt en vastgesteld door het bestuur op 20 februari 2025.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen van Richtlijn C1 Organisaties-zonder-winststreven (aangepast 2024) van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJK-bundel), uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Aangezien de exploitatiesubsidie van de subsidieverstrekking (SER/NBA) zodanig wordt vastgesteld dat het uiteindelijke exploitatiesaldo nihil bedraagt is de staat van baten en lasten als zodanig opgesteld en is er geen resultaat(bestemming).

Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde en vervolgens op geamortiseerde kostprijs onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

Onder liquide middelen zijn de tegoeden op bankrekeningen opgenomen tegen nominale waarde. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij in feite - zij het eventueel met opoffering van rentebaten - ter onmiddellijke beschikking staan.

Het eigen vermogen is het saldo van de activa en schulden en bestaat uit een algemene reserve.

Verplichtingen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Op grond van bepalingen in Richtlijn 290 Financiële instrumenten dienen zowel de langlopende als kortlopende vorderingen en schulden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd te worden, in plaats van nominale waarde. De geamortiseerde kostprijs benadert de nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. De verschillende baten worden als volgt toegerekend:

- Exploitatiesubsidie SER/NBA: deze subsidie wordt toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking heeft; de vaststelling van deze subsidie is dusdanig dat het uiteindelijke exploitatiesaldo nihil bedraagt (zie verder noot 5);
- Subsidie EFRAG (Ministerie van Financiën): deze subsidie wordt evenredig toegerekend aan de boekjaren waarvoor deze is toegezegd, waarbij deze gekoppeld is aan de jaarlijkse bijdrage aan EFRAG inzake duurzaamheidsverslaggeving (zie verder noot 5);
- Subsidie SBR/NT: deze subsidie wordt verwerkt voor een gelijk bedrag aan de voor subsidie in aanmerking komende kosten verantwoord in het boekjaar (zie verder noot 6);
- Auteursrechtvergoedingen: de vergoedingen worden verantwoord in het boekjaar waarin het betreffende recht op vergoeding is ontstaan; deze vergoedingen zijn hoofdzakelijk gebaseerd op de uitgeefovereenkomst met onze uitgever Wolters Kluwer. Conform deze overeenkomst worden de (door de RJ ontwikkelde) Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving jaarlijks uitgegeven door Wolters Kluwer, waarbij een royalty-ontvangst plaatsvindt op basis van de door onze uitgever gerealiseerde opbrengsten in het boekjaar (zie verder noot 7).

Er zijn geen wijzigingen in de grondslagen in de jaarrekening 2024 ten opzichte van het vorige verslagjaar.

Voor een nadere beschrijving verwijzen we naar de overige toelichtingen.

ACTIVA

(1) Vorderingen

<i>Balans per 31 december</i>	<i>2024</i>	<i>2023</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Auteursrechtvergoedingen (Wolters Kluwer)	228.275	251.929
Te vorderen op de SER (zie noot 4)	193.414	28.419
Te vorderen van EZK inzake NT project	51.757	
Te vorderen rente	299	939
Overige vorderingen	1.594	-
	475.339	281.287

De vordering op EZK (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat) inzake het NT-project betreft de nog te ontvangen subsidie inzake NT 19 (zie noot 6).

Alle vorderingen hebben een looptijd van minder dan één jaar.

(2) Liquide middelen

<i>Balans per 31 december</i>	<i>2024</i>	<i>2023</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
ABN-AMRO rekening-courant	7.649	22.616
ABN-AMRO spaarrekening	35.000	300.000
	42.649	322.616

PASSIVA

(3) Eigen vermogen

De specificatie van het eigen vermogen luidt als volgt:

<i>Balans per 31 december</i>	2024	2023
	EUR	EUR
Algemene reserve	37.693	37.693
	<hr/>	<hr/>
	37.693	37.693
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Het eigen vermogen bestaat vanaf 2008 uit een algemene reserve. Er zijn sindsdien, ook in 2024, geen mutaties (toename of afname) in het eigen vermogen geweest. De algemene reserve kan vrij worden aangewend ten behoeve van de doelstelling van de Stichting.

(4) Kortlopende schulden

De specificatie van de kortlopende schulden luidt als volgt:

<i>Balans per 31 december</i>	2024	2023
	EUR	EUR
Verschuldigd aan de SER	-	-
Verschuldigd aan de NBA	133.147	122.022
Verschuldigd aan EZK inzake NT project	134.614	154.716
Crediteuren (presentiegelden)	-	37.815
Crediteuren overig	7.605	42.764
Projectkosten (RJ staf)	120.308	130.420
Projectkosten NT	26.301	-
Vakantiedagen	26.968	25.202
BTW	20.302	23.981
Accountantskosten	11.050	29.290
	<hr/>	<hr/>
	480.295	566.210
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De schuld aan EZK (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat) inzake het NT-project betreft de (nog) niet gebruikte subsidie inzake NT 16 t/m NT 18 (zie noot 6).

Overzicht vorderingen op/ schulden aan verstrekkers exploitatiesubsidie (SER/NBA)

<i>Balans per 31 december</i>	2024	2023
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>

Vordering op / Verschuldigd aan de SER

Het exploitatiesaldo wordt voor 7/11-deel gedragen door de SER.

Het verloop van de post was als volgt:

Saldo per 1 januari	-28.419	-12.711
Voorschotten en verrekeningen	28.419	187.091
Bijdrage in de exploitatiesubsidie	-193.414	-202.799
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december (voor beide jaren een vordering op de SER, zie noot 1)	-193.414	-28.419
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Vorderingen op / Verschuldigd aan de NBA

Het exploitatiesaldo wordt voor 4/11-deel gedragen door de NBA

Het verloop van de post was als volgt:

Saldo per 1 januari	122.022	61.560
Voorschotten en verrekeningen	121.648	176.347
Bijdrage in de exploitatiesubsidie	-110.523	-115.885
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december (voor beide jaren een schuld aan de NBA, zie noot 4)	133.147	122.022
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Niet in de balans opgenomen activa en passiva

Er kan geen betrouwbare inschatting worden gemaakt of over de periode 2024-2025 sprake zal zijn van een mogelijk aan de RJ toekomende (nabetaling) reproprecht of readergelden (zie noot 7). Om die reden is hiervoor geen vordering opgenomen. Indien in 2025 een afrekening (nabetaling) reproprecht of readergelden wordt ontvangen, zal dit in het boekjaar 2025 worden verantwoord. Er is een subsidie verleend door het Ministerie van Financiën voor de periode 2022 t/m 2025 (zie noot 5 en 16).

Staat van baten en lasten

(5) Exploitatiesubsidies

Exploitatiesubsidie SER/NBA

Het exploitatieresultaat wordt in 2024 gedragen voor 7/11-deel door de SER en voor 4/11-deel door de NBA. Het exploitatiesaldo wordt daarbij gedefinieerd als het saldo van de baten en lasten (exclusief de exploitatiesubsidie zelf).

De exploitatiesubsidie is als volgt berekend:

	<i>2024 Werkelijk</i>	<i>2024 Begroting</i>	<i>2023 Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Lasten	907.763	940.000	824.484
Baten (exclusief exploitatiesubsidies)	<u>-603.826</u>	<u>-460.000</u>	<u>-505.800</u>
Grondslag voor exploitatiesubsidie	303.937	480.000	318.684
Bijdrage SER (7/11)	193.414	305.455	202.799
Bijdrage NBA (4/11)	110.523	174.545	115.885
Exploitatiesubsidie	<u><u>303.937</u></u>	<u><u>480.000</u></u>	<u><u>318.684</u></u>

De exploitatiesubsidie 2024 is nog niet formeel goedgekeurd door de subsidieverstrekkers. Dit is wel het geval ten aanzien van de subsidie 2023. De begrote subsidie voor 2025 is goedgekeurd.

Subsidie EFRAG (Ministerie van Financiën)

Door het Ministerie van Financiën is inzake de RJ participatie in de EFRAG Sustainability Reporting Pillar in 2022 een projectsubsidie toegekend voor de periode 2022 t/m 2024 (€ 50.000 per jaar). In 2024 is deze projectsubsidie verlengd met één jaar, zodat deze periode 4 jaar zal zijn (2022 t/m 2025). Deze projectsubsidie is ter dekking van de extra kosten van de RJ door de aanvullende bijdrage van de RJ aan EFRAG inzake de Sustainability Reporting Pillar.

(6) Subsidie SBR / NT

Dit is een subsidie t.b.v. inzet RJ bij het SBR / NT project (Nederlands Taxonomie). In 2015 zijn door de RJ per convenant afspraken gemaakt met het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) over inzet en financiering van de RJ-werkgroep NT. De RJ ontvangt jaarlijks een subsidie van EZK voor de werkzaamheden van de RJ-werkgroep NT. De leden van de RJ werkgroep NT brengen de kosten van hun werkzaamheden in rekening bij de RJ, waarna deze kosten door de RJ (budgetneutraal) worden voldaan vanuit de subsidie van EZK. De werkzaamheden (dienstverlening) van de leden van de RJ-werkgroep NT verricht ten behoeve van EZK zijn BTW-plichtig.

De (eindafrekening van de) subsidie periode 2020-2021 (NT 16) is in 2022 gecontroleerd door externe accountant Flynth; de definitieve subsidievaststelling door EZK dient nog plaats te vinden.

In 2022 is opnieuw een subsidie ontvangen van EZK (NT 17). In 2023 is een toezegging van de subsidie ontvangen voor de boekjaren 2023 (NT 18) en 2024 (NT 19). Met EZK is overeengekomen dat de finale afwikkeling van de subsidie voor de boekjaren 2022 tot en met 2024 zal plaatsvinden na afronding van de werkzaamheden ten aanzien van NT 19. Voor ontvangen (voorschotten) inzake deze subsidies, waarvoor nog geen besteding heeft plaatsgevonden, is een verplichting opgenomen (zie noot 4). Dit betreft ultimo 2024 per saldo de terug te betalen subsidie voor NT 16 ad € 50.700, NT 17 ad € 70.486 en NT 18 € 13.429, en het te vorderen bedrag voor NT 19 ad € 51.757, omdat voor NT 19 gedurende 2024 geen voorschot is ontvangen.

(7) Auteursrechtvergoedingen

De vergoeding die de RJ ontvangt met betrekking tot de bundel Richtlijnen voor de jaarverslaggeving en andere uitgaven bedraagt sinds juli 2008 contractueel 32,5% van de door Kluwer gerealiseerde netto-omzet op de verkopen van de RJ-bundels Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Tevens ontvangt de RJ een vergoeding voor software en reprorecht (zie toelichting niet in de balans opgenomen activa).

De specificatie van de auteursrechtvergoedingen naar soort uitgave is als volgt:

	<i>2024 Werkelijk</i>	<i>2024 Begroting</i>	<i>2023 Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Vastbladige versie (boeken)	120.712	pm	122.542
Elektronische versie (ebook, online en software)	281.052	pm	265.705
Checkmate	9.428	pm	5.534
Engelstalige versie (elektronisch)	67.083	pm	58.148

Reprorecht/readergelden	1.486	pm	1.056
	479.761	410.000	452.985
	479.761	410.000	452.985

Op grond van de uitgeefovereenkomst wordt jaarlijks door Wolters Kluwer een gedetailleerd overzicht verstrekt van de netto-omzet en de daarop gebaseerde aan de RJ uitbetaalde auteursrechtvergoeding (honorariumvaststelling). De RJ heeft schriftelijk aan Wolters Kluwer bevestigd in te stemmen met de ontvangen auteursrechtvergoedingen voor het jaar 2023 en 2024. Daarbij heeft de RJ, conform praktijk in voorgaande jaren, besloten geen gebruik te maken van het contractuele recht om op kosten van de RJ een (oplage)controle over de netto-omzet van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving bij de uitgever te doen plaatsvinden.

(8) Financiële baten

Dit betrof in 2024 en 2023 rentebaten op de bank- en spaarrekening, als gevolg van de gestegen rente.

(9) Secretariaat

Betreft de met de NBA verrekende personeelskosten, dat wil zeggen de salariskosten voor de 3 werknemers (RJ-secretariaat). Dit betreft de vaktechnisch secretaris (0,5 fte), algemeen secretaris (0,4 fte) en stafmedewerker (0,8 fte). Dit is inclusief de hieraan gerelateerde bureaunkosten met betrekking tot huisvesting, faciliteren werkplekken (in NBA-gebouw) alsmede voeren van de administratie. De personeelskosten en bureaunkosten van het RJ-secretariaat zijn in 2024 hoger dan in 2023, hoofdzakelijk als gevolg van (loon)inflatie.

(10) Projecten jaarverslaggeving / RJ staf

Op het budget worden de gemaakte onkosten van de leden van de RJ-staf in mindering gebracht en het resterende deel wordt verdeeld naar rato van de duur waarin de leden RJ-staf gedurende een jaar werkzaamheden hebben verricht en participeren in de RJ-staf.

Deze vergoeding voor de werkzaamheden RJ-staf komen naar rato ten gunste van de werkgever van het desbetreffende (gedetacheerde) staflid. De werkzaamheden van de leden RJ-staf bestaan uit: voorbereiden van aanpassingen in de RJ-bundel en RJk-bundel, ondersteuning van RJ-werkgroepen en voorbereiden van RJ commentaarbrieven aan EFRAG en de IASB.

(11) Participatie in internationale projecten

Deze post betreft de financiële bijdrage in 2024 van RJ aan EFRAG van € 75.000 (EFRAG Financial Reporting Pillar) en € 75.000 (EFRAG Sustainability Reporting Pillar), daarmee in totaal € 150.000. In 2023 was er sprake ook van een bijdrage aan EFRAG van € 75.000 (EFRAG Financial Reporting Pillar) en € 75.000 (EFRAG Sustainability Reporting Pillar).

Deze post bevat ook de gemaakte reis- en verblijfskosten van het bijwonen (buitenlandse) vergaderingen EFRAG, IASB en ontmoetingen met andere nationale standardsetters.

(12) Kosten SBR / NT project

Deze post betreft kosten in rekening gebracht bij de RJ voor werkzaamheden leden RJ-werkgroep NT. Deze BTW-belaste werkzaamheden worden verricht op verzoek van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Deze kosten worden door de RJ (budgetneutraal) voldaan vanuit de subsidie van EZK, zie voor een nadere onderbouwing de toelichting bij noot 6 (subsidie SBR/NT). Omdat voor deze werkzaamheden inzake NT 18 de subsidie pas eind 2023 is toegezegd, hebben er geen werkzaamheden in 2023 plaatsgevonden en zijn de kosten en hier tegenoverstaande baten nihil. De kosten voor 2024 betreffen zowel de werkzaamheden uitgevoerd inzake de NT 18 en NT 19 voor zover in 2024 uitgevoerd.

(13) Presentiegelden

Deze post betreft presentiegelden en reiskostenvergoedingen uitbetaald aan leden van de RJ, leden werkgroepen, de voorzitter van de RJ, de notulist en de projectbegeleiders (veelal leden RJ-staf) die de raadsvergaderingen bijwonen. Bestuursleden van de Stichting ontvangen geen bezoldiging, maar uitsluitend een vergadervergoeding voor het bijwonen van de bestuursvergaderingen (zie noot 14).

De presentiegeld-vergoeding is afgeleid van de "Verordening vergoedingen aan leden van de raad en zijn commissies" van de SER en is in 2023 en 2024, net als in eerdere jaren, bepaald op € 320 per dagdeel voor de maandelijkse raadsvergaderingen. Voor het bijwonen van de werkgroep-vergaderingen wordt een presentiegeld uitbetaald van € 125 per (online) werkgroep-vergadering. Hierbij is mede omwille van administratieve eenvoud aangesloten bij de door de NBA daartoe in 2020 ingestelde vergoedingsregeling.

In deze post zijn ook de presentiegelden RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving opgenomen. Daarbij is echter van belang dat zowel in 2023 als in 2024 een belangrijk deel van de leden van deze breed samengesteld RJ-werkgroep duurzaamheidsverslaggeving heeft afgezien van hun recht op presentiegelden.

(14) Overige lasten

De specificatie van deze post luidt als volgt:

	<i>2024 Werkelijk</i>	<i>2024 Begroting</i>	<i>2023 Werkelijk</i>
	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
Vergaderkosten SJ-bestuur	1.875	16.000	1.500
Onderhoud website en softwareapplicaties	1.139	11.000	5.721

Accountantscontrole	22.770	16.000	24.691
Afscheidsbijeenkomst en attenties	8.480	10.000	8.410
Bijeenkomsten	3.063	16.000	4.677
Diverse kantoorkosten	8.735	1.000	7.619
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	46.062	70.000	52.618
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

In 2024 is € 1.875 aan vergadervergoeding aan bestuursleden uitbetaald. Accountantscontrole betreft controle jaarrekening en kosten controle NT-subsidie voorzover niet subsidiabel. In 2024 zijn er afscheidsbijeenkomsten (waaronder een RJ-diner) geweest. In de kosten van bijeenkomsten zijn de kosten opgenomen van de fysieke bijeenkomst van de duurzaamheidswerkgroep. Gedurende 2023 en 2024 heeft geen fysieke (outreach-)bijeenkomsten plaatsgevonden. De kantoorkosten betreffen onder andere de kosten van de fysieke vergaderingen en daarbij behorende catering- en parkeerkosten.

15) Financiële lasten

De financiële lasten in 2024 bevatten vooral bankkosten en hieraan gerelateerde kosten.

16) Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Voor het boekjaar 2025 heeft de RJ zich gecommitteerd aan een bijdrage aan EFRAG inzake financiële verslaggeving (EFRAG Financial Reporting Pillar) voor € 75.000 (2024: € 75.000) en voor de duurzaamheidsverslaggeving (EFRAG Sustainability Reporting Pillar) voor € 75.000 (2024: € 75.000). Met deze bijdragen aan EFRAG, alsmede de overige bijkomende kosten voor de RJ inzake duurzaamheidsverslaggeving, is rekening gehouden in de begroting 2025. In 2022 is door het Ministerie van Financiën een specifieke projectsubsidie toegekend (€ 50.000 per jaar) voor de RJ bijdrage aan EFRAG inzake duurzaamheidsverslaggeving voor een periode van 3 jaar (2022 t/m 2024). In 2024 is deze projectsubsidie verlengd met één jaar, zodat deze periode 4 jaar zal zijn (2022 t/m 2025).

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Stichting voor de Jaarverslaggeving

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting voor de Jaarverslaggeving te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor de Jaarverslaggeving per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor de Jaarverslaggeving zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, die bestaat uit:

- hoofdpunten 2024 en financiële ontwikkelingen;
- het verslag van de Stichting voor de Jaarverslaggeving;
- het verslag van de Raad voor de Jaarverslaggeving;
- de samenstelling van het bestuur, de raad voor de jaarverslaggeving en de RJ-Staf;
- RJ-werkgroepen;
- contactgegevens RJ; en
- bijlage 1 tot en met bijlage 3.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 “Organisaties zonder winststreven”.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening en het toezichhoudend bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het toezichthoudend bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het toezichthoudende bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het toezichthoudende bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het toezichthoudende bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Utrecht, 28 februari 2025
Flynth Audit B.V.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

L.J.M. Schram RA

BIJLAGE 1:

RJ-Uitingen verwerkt RJ-bundel en/of RJK-bundel jaareditie 2025

- 2024-2 Aanpassingen in Richtlijn 610 ‘Pensioenfondsen’ naar aanleiding van de Wet toekomst pensioenen
- 2024-3 Alinea’s inzake Pijler 2-winstbelastingen
- 2024-4 Verhoging grensbedragen jaarrekeningenrecht
- 2024-5 Vitaliteitsregelingen en regelingen voor vervroegde uittreding
- 2024-6 Aanpassingen in Richtlijn 271 ‘Personeelsbeloningen’ naar aanleiding van de Wet toekomst pensioenen
- 2024-7 Gevolgen van de Wet toekomst pensioenen voor de Handreiking voor de toepassing van IAS 19R in de Nederlandse pensioensituatie
- 2024-8 Het bestuursverslag van fondsenwervende organisaties
- 2024-9 Verduidelijking reikwijdte Richtlijnen en andere regelgeving voor organisaties-zonder-winststreven en fondsenwervende organisaties
- 2024-10 De verwerking van baten door organisaties-zonder-winststreven en fondsenwervende organisaties
- 2024-11 Ontwerprichtlijn RJ 214 Financiële vaste activa
- 2024-12 Vervanging ‘Stramien voor de opstelling en vormgeving van jaarrekeningen’
- 2024-13 Voorstellen tot aanpassing van Richtlijnen naar aanleiding van ontvangen commentaren op RJ-bundel en RJK-bundel (jaareditie 2024)
- 2024-14 Landenrapportage (‘country-by-country reporting’) – aanpassing hoofdstuk 500 vanwege ‘verslag openbaarmaking winstbelasting’
- 2024-15 Wijziging toelichting beleidswaarde door toegelaten instellingen volkshuisvesting
- 2024-16 Definitief gewijzigde Richtlijn 610 ‘Pensioenfondsen’ naar aanleiding van de Wet toekomst pensioenen
- 2024-17 Definitief gewijzigde alinea’s inzake vitaliteitsregelingen en regelingen voor vervroegde uittreding
- 2024-18 Definitieve aanpassingen in Richtlijn 271 ‘Personeelsbeloningen’ naar aanleiding van de Wet toekomst pensioenen
- 2024-19 Definitief gewijzigde alinea’s inzake organisaties-zonder-winststreven en fondsenwervende organisaties

Overige RJ-Uitingen uitgebracht in verslagjaar 2024

- RJ-Uiting 2024-1: EU-Taxonomieverordening en EU-SFDR: op te nemen informatie in het bestuursverslag
- RJ-Uiting 2024-20: Stand van zaken duurzaamheidsrapportering en implementatie EU CSRD in de Nederlandse wetgeving
- RJ-Uiting 2024-21: Aanpassing van de Handreiking voor de toepassing van IAS 19R in de Nederlandse pensioensituatie als gevolg van de Wet toekomst pensioenen
- RJ-Uiting 2024-22: Verwerking van wijzigingen in de Regeling openbare jaarverantwoording WMG

BIJLAGE 2:

In de RJ-bundel jaareditie 2025 zijn in de volgende hoofdstukken wijzigingen doorgevoerd (in de hoofdstukken gemarkeerd met een * betreft het slechts kleine redactionele aanpassingen).

- Richtlijn 100 Inleiding
- Richtlijn 110 Doelstellingen en uitgangspunten
- Richtlijn 115 Criteria voor opname en vermelding van gegevens
- Richtlijn 120 Prijsgrondslagen*
- Richtlijn 121 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa*
- Richtlijn 122 Prijsgrondslagen voor vreemde valuta
- Richtlijn 135 Algemene grondslagen voor de bepaling van het resultaat
- Richtlijn 140 Stelselwijzigingen*
- Richtlijn 170 Discontinuïteit en materiële onzekerheid over continuïteit
- Richtlijn 212 Materiële vaste activa
- Richtlijn 213 Vastgoedbeleggingen
- Richtlijn 214 Financiële vaste activa
- Richtlijn 216 Fusies en overnames*
- Richtlijn 221 Onderhanden projecten
- Richtlijn 240 Eigen vermogen*
- Richtlijn 254 Schulden
- Richtlijn 260 De verwerking van resultaten op intercompany-transacties in de jaarrekening*
- Richtlijn 270 De winst- en verliesrekening
- Richtlijn 271 Personeelsbeloningen
- Richtlijn 272 Belastingen naar de winst
- Richtlijn 275 Op aandelen gebaseerde betalingen*
- Richtlijn 290 Financiële instrumenten
- Richtlijn 292 Leasing
- Richtlijn 300 Functie en indeling
- Richtlijn 305 Vrijstellingen voor groepsmaatschappijen*
- Richtlijn 315 Vrijstellingen voor middelgrote rechtspersonen
- Richtlijn 400 Bestuursverslag
- Richtlijn 404 Bezoldigingsverslag en remuneratierapport*
- Richtlijn 405 Verslag raad van commissarissen*
- Richtlijn 420 Winstbestemming, verwerking verlies
- Richtlijn 500 Landeninformatie (Country-by-country reporting)
- Richtlijn 600 Banken*
- Richtlijn 610 Pensioenfondsen
- Richtlijn 630 Commerciële stichtingen en verenigingen
- Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven
- Richtlijn 645 Toegelaten instellingen volkshuisvesting
- Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties
- Richtlijn 655 Zorgaanbieders, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen
- Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen*

In de RJK-bundel jaareditie 2024 zijn volgende hoofdstukken aangepast:

- Richtlijn M1 Microrechtspersonen
- Richtlijn A1 Inleiding, status, doelstellingen en uitgangspunten
- Richtlijn A2 Verwerking en waardering
- Richtlijn B2 Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen
- Richtlijn B3 Financiële vaste activa en consolidatie
- Richtlijn B9 Verplichtingen/Schulden
- Richtlijn B10 Voorzieningen en niet in de balans opgenomen verplichtingen
- Richtlijn B11 Leasing
- Richtlijn B14 Personeelsbeloningen
- Richtlijn B15 Belastingen naar winst
- Richtlijn C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven
- Richtlijn C2 Kleine fondsenwervende organisaties
- Richtlijn C3 Kleine zorgaanbieders
- Richtlijn D3 Handreikingen bij de toepassing van fiscale waarderingsgrondslagen*

BIJLAGE 3:

Samenstelling RJ-Werkgroepen in 2024

RJ-werkgroep Banken

drs. C.C.J. Segers RA (voorzitter), drs. J.A. van den Hengel RA (secretaris), drs. J.B. Hesselink RA, S.M. Hiemstra RA, H. van Rooijen en J. Suir.

RJ-werkgroep Beleggingsentiteiten

W.L.L. Paulissen RA (voorzitter), M. el Annouri (secretaris), C. van Eijkelenburg RA MSc (vaktechnische staf), drs. J.B. Hesselink RA, mr. J.H.A. Janssen-Daalen, drs. W.H.E. van Ommeren RA MBA, drs. J.A.R. Ousen RA RBA, J.A. Roodhorst RC, mr. F.P.D. van Pelt en M. Stravers RA MSc

RJ-werkgroep Bestuursverslag/Corporate Governance

mr. J.J. Prinsen (voorzitter), E.P. Noorloos RA AA RO (secretaris), T. van den Vlekkert-Zevenbergen RA MSc (vaktechnische staf), drs. R. Abma, drs. J.I. de Groot RA, prof. dr. mr. J.B.S. Hijink, prof. dr. R.B.H. Hooghiemstra, E. Bruins RA en M.M. Klaver-Drost RA.

RJ-werkgroep Duurzaamheidsverslaggeving

O. Smirnova (voorzitter), S. Braaksma (voorzitter), , F. van Beest, J. Bogers, M. Bos, M. Cordeiro, C. Cuipers, , H. van den Ende, E.V.A. Eijkelenboom, S. Esmeijer, M. Frikkee, U. Ganga, S. Gobert, T. Groen, R. Gruijters, L. Prudon-Uit de Weer, , A. Jakobs, F. Meerman, K. Nandram, F. Schreiner, J.W. Stam, L. van der Vijgh, prof. D. de Waard en S. Werkman.

RJ-werkgroep Financiële instrumenten

G.C. Wognum RA MSc AMCT (voorzitter), D. Groenewoud RA MSc (secretaris), A. Sewdien-Khasa MSc LLM RA (vaktechnische staf), J.J. van den Berg MSc, drs. J.B. Hesselink RA, drs. G.W.H. Ewalts RA RC, T.J.M. Lommerse, mr. drs. J. Kool, drs. D. Manschot RA, drs. J.A.R. Ousen RA RBA en drs. H.F.H. van de Meerendonk RA.

RJ-werkgroep Fondsenwervende organisaties

drs. M. van Dijk RA, (voorzitter), drs. M. Hoevenaars RA (secretaris), P. Westerduin MSc RA EMITA (vaktechnische staf), M. van Eeckeren-Verhoeven, L. Kanu RA, drs. A.H.J. Meijer, drs. D.D. Plouvier RA, V. van Stijn RA, M. Stikkelorum, G. Visser RA en W. van Wijk.

RJ-werkgroep Internationale Verslaggeving

I.G.C. de Graaf-Oudhuis RA (voorzitter), E.P. Noorloos RA AA RO (secretaris), mr. dr. C.J.A. van Geffen, drs. H.P. van Arkel RA, drs. P.A.M. Bos, mr.dr. E.V.A. Eijkelenboom, M. Klaver-Drost en drs. M. Vaessen RA.

RJ-werkgroep Insurance/Verzekeringsmaatschappijen

J.G. Kolsters RA ACA (voorzitter), drs. H.W. van der Veen (secretaris), C. Van Eijkelenburg RA MSc (vaktechnische staf), Drs. G.W.H. Ewalts RA RC, P.H. de Frel RA, drs. H.F.H. van de Meerendonk RA, D. Scheeland en drs. F.M. van den Wildenberg RA.

RJ-werkgroep Leases

K. van der Kuij-Groenberg RA (voorzitter), E.J.H. Uunk RA (secretaris), C. van Eijkelenburg RA MSc (vaktechnische staf), drs. J.H.A. Grefen RC, drs. H.T. Haanappel, en drs W.A. Koster R.A.

RJ-werkgroep MKB

drs. G-J. Jordaan RA (voorzitter), drs R. van de Corput RA (secretaris), P. Westerduin RA MSc (vaktechnische staf), drs. C.J.H.M. van Bussel RA, M.C. van Capelle RA MSc, C. Kock AA, J.F.G. Tuithof RA MSc en drs. H.W. Wanningen RA.

RJ-werkgroep Nederlandse Taxonomie

mr. drs. H.M. Evink RA (voorzitter), B.W. Smid MSc RA (voorzitter), C. Logtenberg, R.M. Schaap RA, W. Smit en P. Wiekken.

RJ-werkgroep Onderwijs

drs. H. Visser RA (voorzitter), drs. A.A.J. Vogels RA (secretaris), drs. I. van Sloun RA (vaktechnische staf), J.L. Bours RA, P. van den Eijnden, drs. R.M. Goedhart, I.G.C. de Graaf-Oudhuis RA, P.B.J. Huisman, drs J. van der Lee, M.A. Rozendaal RA, drs. P.J.J. Vos RA, M.J.G. Wools RA MSc, B.K. van Zanen RA, C. Zwarteveen en drs. N.D. van Schie RA (waarnemer).

RJ-werkgroep Pensioenfondsen

W. Teeuwissen RA (voorzitter), drs. E.J. Appel RA (secretaris), J. Hermsen MSc. EMFC RC, drs. E. Hogendoorn, drs. W. Kevelam, O.H.E. Lahaye RA, B. Moling, J.A. Van Muilwijk-Duijzer en mr. G. Metske CPL.

RJ-werkgroep Pensioenen

prof. dr. R.L. ter Hoeven RA (voorzitter), C.J.M. Kimenai RA (secretaris), drs. C.A. Arnold RA, drs. G.W.H. Ewalts RA RC, drs. A. Laning RA RC, drs. M.W. Lohman AAG en drs. H.F.H. van den Meerendonk RA.

RJ-werkgroep Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting

drs. D. Manschot RA (voorzitter), M.G. Winkelman RA (secretaris), A. Sewdien-Khasa MSc LLM RA (vaktechnische staf), J.J. Herst RA, W.H. Li, drs. R.H.A. van Moll RA, J.H. Oosterhoff RA, drs. P.J.M. de Schrijver RA, drs. J.M.G. van der Veldt RA, drs. W.J.C.A. Weijers RA, J.A.G. Weiman RA en M.H. Wiedemeijer.

RJ-werkgroep Zorginstellingen

drs. J.A. Walhout RA (voorzitter), drs. J.C. Koliijn RA (secretaris), drs. E.H. Alfing RA, P.G.J. Brouwer MSc RA, N.G. Bresser RA, drs L. Eggermont RA CPA, R.L.J. Greveling Msc RA, W. Komrij, drs. A.J. Ruiter RA, drs. C.L. Suurland RA, M. Vermeij RA en mr. A.P.A.M. Walraven.